

RUSYA'YA YÖNELİK ÖNLEMLER

M. Haluk ÖZELÇİ
İTKİB Brüksel Temsilcisi

Avrupa Birliği Komisyonu, Rusya'ya karşı yeni bir yaptırım paketini uygulamaya koydu. Topluluklar Resmî Gazetesi'nde 15 Mart'ta yayımlanan konsey kararı, Rusya ile ticarete çeşitli sanayi ve tüketim mallarının alım satımını yasaklıyor.

Söz konusu konsey kararı hazır giyim sanayisinde yer alan 42, 43, 61, 62, 64, fasıllardaki lüks eşyaların, Rusya'ya ihracatına da yasak getiriyor.

Yaptırım paketi, her ne kadar lüks bir eşyayı birim değeri 300 Euro'nun üzerinde olan bir eşya olarak tanımlasa da oldukça düşük olarak nitelenen bu değer nasıl belirlendiği ve bu prosedürün nasıl uygulanacağı henüz açıklığa kavuşmuş değil...

Bu kısıtlayıcı önlemlere paralel olarak Avrupa Birliği Komisyonu, bir yaptırımlar (sanctions webpage) web sayfası, Yaptırım Haritası (Sanctions Map) ve ayrıca Beyaz Rusya'ya ayrılmış bir posta kutusu (mailbox: EC-Russia-Sanctions@ec.europa.eu) oluşturduğunu açıkladı. Komisyonun, bu platformları Rusya (ve Beyaz Rusya) yaptırımları hakkında Avrupa Birliği ihracatçı/ihtalatçılarına bilgi ve belge gibi gelişmeleri aktarmak için oluşturduğu anlaşılıyor.

Kısıtlayıcı önlemler, Avrupa Birliği'nin çatışmayı önlemek veya ortaya çıkan krizlere yanıt vermek için gerektiğinde başvuracağı ortak dış ve güvenlik politikasının önemli bir aracı. Birliğin sayısı 40 düzeyinde farklı yaptırım uygulaması var.

Avrupa Birliği yaptırımlarında önlem türlerini silah ambargoları, seyahat kısıtlamaları, varlıkların dondurulması, ithalat ve ihracat üzerindeki kısıtlamalar ve bunun gibi diğer ekonomik önlemler olarak saymak mümkün. Yaptırımlar, topluluk hukuk sistemi içinde geçerli olduğundan yükledikleri yükümlülükler Avrupa Birliği vatandaşları veya üye ülkelerde yerleşik/burada iş yapan kişiler için bağlayıcı.

Bu önlemlerin, Ukrayna'yı işgal eden Rusya'yı cezalandırmak için alındığına şüphe yok. Uluslararası toplum, Amerika ve Avrupa Birliği'nin başlattığı bu uygulamaya büyük destek veriyor. Ancak bazı ülkelerin direkt Rusya'ya veya Rusya ile bağlantılı her konuya bir yasak getirmesini anlamak mümkün değil.

Örneğin, dünya edebiyatının klasikleri arasında yer alan Tolstoy'un kitaplarının veya Rus klasik müzik eserlerinin yasaklanması, hatta dünyada bale sanatı denince ilk akla gelen Bolşoy'un gösterilerine izin verilmemesi gerçekten mantık sınırlarını zorluyor.

AVRUPA BİRLİĞİ ENERJİ SORUNUNA ÇARE ARIYOR

Rusya'nın Ukrayna'ya müdahalesi özellikle Almanya, İtalya, Avusturya gibi önemli ölçüde Rus doğal gazına, petrolüne bağımlı olan Avrupa Birliği ülkelerini zora soktu.

Bu ülkeler, Rusya'ya olan enerji bağımlılığını sona erdirmek amacıyla gaz ve petrol alımını durdurdu ama kısa sürede onun yerini alabilecek yeni bir tedarikçi bulmak kolay değil. Bulunsa bile altyapıyı oluşturmak veya alternatif kaynaklara yönelmek çok zaman alıyor. Tabii bu arada gelişmelerden, yani artan enerji fiyatlarından en çok hane halkı etkileniyor.

Almanya Katar'la uzun süreli bir gaz anlaşması yaptı, sıvılaştırılmış gazın tankerlerle Almanya'ya getirilmesi planlanıyor. Amerika, NATO üyelerine ve bazı Avrupa ülkelerine baskı yaparak Avrupa Birliği'nin Rusya kaynaklı enerjiye daha sert önlemler uygulamasını istiyor.

Almanya Başbakanı'na göre Rusya'dan enerji alımlarının birdenbire durdurulması, bir ekonomik kriz yaratabilir.

Gaz, kömür ve petrol ithalatının yarısından fazlasını Rusya'dan yapmakta olan Almanya, artan fiyatların hane halkını ve firmaları daha fazla zora sokmaması için 16 milyar euro'luk bir enerji yardım paketi açıkladı. Buna göre bireyler, bir kerelik 300 euro vergi indiriminden yararlanacak. Petrol ve dizel yakıttan alınan akaryakıt vergisinde önümüzdeki üç ay süresince yüzde 30'a varan indirim yapılacak. Yine önümüzdeki üç ay süresince bireyler, 9 euro ödemek suretiyle alacakları pass biletle bir ay süreyle toplu taşımadan limitsiz yararlanabilecek.

Benzer şekilde Avusturya da halkın enerji harcamalarını sübvans etmek için 2 milyar Euro harcayacağını açıkladı.

İtalya ise Ekim 2021 ile Mart 2022 arasında firmaların kâr artışlarının, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla 5 milyon euro'yu aşması hâlinde yüzde 10 ek vergi uygulayarak 4,4 milyar euro ilave gelir elde etmeyi hedefliyor. İtalya, yeni vergi ile Nisan ayı sonuna kadar benzin pompasındaki vergileri litre başına 25 sent düşürmeyi ve ülkenin en yoksul 5,2 milyon ailesini, evlerinin enerji faturalarındaki fazla artıştan korumayı planlıyor.

İtalya, yüksek kârları vergilendirme konusunda yalnız değil.

Birleşik Krallık'taki İşçi Partisi, kuzey denizi petrol ve gaz şirketlerinin mevcut fiyat artışlarından sağlayacakları büyük kârdan ilave vergi alınması için baskı yapıyor.

TEKNİK TEKSTİLLER

Teknik tekstiller günümüzde her alanda kullanılabilir. İnşaat, otomotiv, spor, havacılık ve uzay sanayisi, her türlü mühendislik, tıp, tarım, çevre bunlardan bazıları.

Özel ev tekstilleri, giysiler gibi örneklerin dışında teknik tekstillerin, her an göz önünde bulunmadığı doğru. Ancak yaşamın her anında bizimle beraberler. Örneğin çatılardaki izolasyon malzemeleri, rutubeti önlemek için duvar aralarında kullanılan ince filmler, yer halısının altındaki polipropilen veya polyester astar ya da aracımızın motorundaki filtre.

Tıp dalında dokusuz yüzeyler uzunca süredir vücudumuzda daralan damarların genişletilmesinde veya başta fıtık olmak üzere çeşitli ameliyatlarda kullanılmakta.

Teknik tekstillerdeki en son buluşlardan biri yine tıp dünyasından. Almanya'da yayımlanan Technical Textiles dergisinde yer alan bir makale, tıp dalında çok önemli bir araştırmanın sonucuna dikkat çekiyor. Tekstil mühendisleri, araştırmacılar ve Dresden Üniversitesi Tıp Fakültesi tarafından geliştirilen bir proje, insan vücudundaki tendon ve bağlarda meydana gelen bozulmaların ipek iplik ve dokumadan mamul implantlar kullanılarak yenilenebildiğini ortaya koydu.

Yaklaşık 23 yıl önce Hedef Dergisi'nde yayımlanan bir makalede, tekstil sanayisinin geleceğinde teknik tekstillerin çok önemli payı olacağına, insan yaşamının her anında bir teknik tekstille karşılaşacağımıza örnekler vererek dikkat çekmeye çalışmışım. İlgilenenler, "Teknik Tekstil Pazarı Büyüyor" başlığı altında yayımlanan makaleye Hedef dergisinin 1999 Nisan 64. sayısından ulaşabilir.